

द्वितीय वर्ष वाणिज्य

नवीन अभ्यासक्रम

व्यावसायिक अर्थशास्त्र

स्थूल

डॉ. आर. के. दातीर
एस. आर. जावळे

डॉ. डी. जी. उशीर
श्रीमती बी. डी. पाटील

C.D.J. Library Shrirampur

BK-7573

NIRALI[®]
PRAKASHAN
ADVANCEMENT OF KNOWLEDGE

लेखक परिचय

प्रा. डॉ. आर. के. दातीर

एम. ए. बी. एड., एम. फिल, पीएच.डी.

मराठा विद्या प्रसारक समाज नाशिक या महाराष्ट्रातील अग्रगण्य संस्थेत पदवी व पदव्युत्तर स्तरावरील अध्यापनाचा ३३ वर्षे अनुभव. पुणे विद्यापीठाच्या एम. एम. एस. विद्याशाखेचे माजी सदस्य (२००१ ते २००५), अर्थशास्त्र अभ्यासमंडळाचे माजी सदस्य (२००१ ते २०१०) आणि पदवी व पदव्युत्तर अर्थशास्त्र अभ्यासक्रम उपसमितीवर अनुक्रमे समन्वयक व सदस्य म्हणून कामकाज (२००१ ते २०१३). अर्थशास्त्र विषयावरील २३ संदर्भ ग्रंथांचे लेखन व त्यांना पुणे विद्यापीठाची संदर्भ ग्रंथ म्हणून मान्यता. पुणे विद्यापीठात अर्थशास्त्र व व्यापारी अर्थशास्त्र विषयासाठी पीएच.डी. मार्गदर्शक म्हणून कार्यरत. अर्थशास्त्र विषयावरील आंतरराष्ट्रीय, राष्ट्रीय, राज्य पातळीवरील परिषदा, चर्चासत्रे व कार्यशाळांमध्ये तज्ज्ञ मार्गदर्शक म्हणून सहभाग. शोधनिबंध सादरीकरण, जर्नल्स व नियतकालिकांमधून अनेक शोधनिबंध प्रकाशित, वर्तमानपत्रांमधून वर्तमान विषयांवर सातत्याने लिखाण, विविध चर्चासत्रे व कार्यशाळांचे आयोजन, महाविद्यालयीन पातळीवर राष्ट्रीय सेवा योजना कार्यक्रम अधिकारी, निरंतर व ग्रीड शिक्षण कार्यक्रम अधिकारी तसेच जनशिक्षण निलयम कार्यक्रम अधिकारी म्हणून कामकाज. सामाजिक कार्याची आवड, सार्वजनिक वाचनालय व नागरिक शिक्षण कार्यक्रम अधिकारी नाशिकचा 'आदर्श शिक्षक पुरस्कार' 'प्रगती महिला सामाजिक विकास संस्थे'चा 'राज्यस्तरीय' समाजरत्न पुरस्कार, युवाशक्ती सामाजिक संस्था नाशिकचा राज्यस्तरीय 'समाजप्रबोधन-आदर्श शिक्षक पुरस्कार' आणि 'महात्मा फुले टॅलेन्ट रिसर्च अकादमी' नागपूरचा डॉ. सी.डी. देशमुख राष्ट्रीय पुरस्कार व युवाशक्ती सामाजिकसंस्था नाशिकच्या राष्ट्रीय समता फेलोशिप पुरस्काराने सन्मानित.

प्रा. डॉ. डी. जी. उशीर

एम. ए., एम. फिल, पीएच.डी.

मराठा विद्या प्रसारक समाज नाशिक, संस्थेच्या के.टी.एच.एम. महाविद्यालय नाशिक येथे अर्थशास्त्र विभागात सहयोगी प्राध्यापक म्हणून कार्यरत. पदवी व पदव्युत्तर वर्गांना ३० वर्षे शिकविण्याचा अनुभव. अर्थशास्त्राच्या सात पुस्तकांचे सहलेखक यू.जी.सी.चा एक लघू संशोधन प्रकल्प पूर्ण. आंतरराष्ट्रीय व राष्ट्रीय स्तरावरील परिषदांच्या आयोजनातून सहभाग व शोधनिबंध वाचन. पुणे विद्यापीठाच्या व्यापारी अर्थशास्त्र व सहकार या अभ्यासमंडळाचे माजी सदस्य सध्या. एम. ए. अर्थशास्त्र अभ्यासक्रम पुनर्रचना उपसमितीवर सदस्य म्हणून कार्यरत आहेत.

प्रा. एस. आर. जावळे

एम. ए., बी. एड., एम. फिल.

मुंबई आणि पुणे विद्यापीठ कार्यक्षेत्रात कला, वाणिज्य आणि व्यवस्थापन विद्याशाखांमध्ये २९ वर्षे पदवी आणि २० वर्षे पदव्युत्तर विभागात अध्यापनाचे कार्य. वाणिज्य विद्याशाखेत 'बँकिंग अँड फायनान्स' या विषयासाठी पुणे विद्यापीठाची एम. फिल. मार्गदर्शक म्हणून मान्यता. महाविद्यालय व विद्यापीठ विकास मंडळ, पुणे विद्यापीठ, पुणे अंतर्गत-श्रीरामपूर कृषी उत्पन्न बाजार समितीचा चिकित्सक अभ्यास (सन २००२-०३ ते २००६-०७) लघू संशोधन प्रकल्प पूर्ण. इंडियन इकॉनॉमिक्स असोसिएशन, नवी दिल्ली, अखिल भारतीय मराठी अर्थशास्त्र परिषद आणि पुणे विद्यापीठ अर्थशास्त्र परिषद अजीव सदस्य. इयत्ता ११ वी, इयत्ता १२ वी-अर्थशास्त्र, एफ. वाय.बी.कॉम. व एस.वाय.बी.कॉम. व्यावसायिक अर्थशास्त्र या विषयांच्या पाच पुस्तकांचे लिखाण. राज्यस्तरीय, राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील चर्चासत्रांमध्ये विविध शोध-निबंधांचे वाचन. राष्ट्रीय चर्चासत्राचा समन्वयक म्हणून कार्य. राष्ट्रीय सेवा योजनेचे १४ वर्षे कार्यक्रम अधिकारी आणि एक वर्ष विभागीय समन्वयक.

प्रा. श्रीमती वी. डी. पाटील

एम. ए. बी. एड., एम. फिल-अर्थशास्त्र

व्यावसायिक अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख, कर्मवीर शांताराम बापू कोंडाजी चावरे कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय सिडको, नाशिक. मराठा विद्याप्रसारक समाज नाशिक, या महाराष्ट्रातील अग्रगण्य संस्थेच्या विविध महाविद्यालयात पदवी व पदव्युत्तर स्तरावरील अध्यापनाचा ३० वर्षांचा प्रदीर्घ अनुभव. सन १९९५ मध्ये 'विद्यार्थिप्रिय-आदर्श प्राध्यापक' म्हणून मुंबई दूरदर्शननिर्मित ज्ञानदीप मंडळ, नाशिक तर्फे गौरव. पुणे विद्यापीठाच्या पदवी अर्थशास्त्र अभ्यासक्रम सुधारणा समितीवर सदस्य म्हणून योगदान. 'व्यावसायिक अर्थशास्त्र' विषयावरील तीन संदर्भ ग्रंथांचे लेखन व सदर ग्रंथांना पुणे विद्यापीठाची संदर्भ ग्रंथ म्हणून मान्यता. अर्थशास्त्र विषयावरील आंतरराष्ट्रीय, राष्ट्रीय, राज्य, जिल्हा पातळीवरील परिषदा, चर्चासत्रे, व कार्यशाळांमध्ये अनेक शोधनिबंधांची निवड व सादरीकरण. तज्ज्ञ मार्गदर्शक म्हणून सहभाग.

niralipune@pragationline.com | www.pragationline.com

Also find us on www.facebook.com/niralibooks

पुणे विद्यापीठाच्या 'द्वितीय वर्ष वाणिज्य' तसेच यू.जी.सी. अभ्यासक्रमावर आधारित महाराष्ट्रातील इतर सर्व विद्यापीठांच्या पदवी व पदव्युत्तर स्तरावरील विद्यार्थी व अध्यापकांसाठी उपयुक्त संदर्भ ग्रंथ !

व्यावसायिक अर्थशास्त्र (स्थूल)

Business Economics (Macro)

एस. वाय. बी. कॉम.

BK - 7573

प्रा. डॉ. आर. के. दातीर
प्राचार्य, असोसिएट प्रोफेसर,
अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख,
महाराष्ट्र शांतारामबापू कोंडाजी वावरे
ला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय,
हडको, नाशिक.

प्रा. एस. आर. जावळे
सोसिएट प्रोफेसर,
अर्थशास्त्र विभाग
डी. जैन कॉलेज ऑफ कॉमर्स
श्रामपूर, अहमदनगर.

प्रा. डॉ. डी. जी. उशीर
असोसिएट प्रोफेसर
के. टी. एच. एम. महाविद्यालय,
गंगापूर रोड, शिवाजीनगर,
नाशिक.

प्रा. श्रीमती बी. डी. पाटील
असोसिएट प्रोफेसर,
व्यावसायिक अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख
कला, वाणिज्य व वाणिज्य महाविद्यालय
ओझर (मिग), नाशिक.

किंमत : ₹ 130.00

 NIRALI
PRAKASHAN
ADVANCEMENT OF KNOWLEDGE

C.D.J. Library Shrirampur

BK-7573

N1697

Syllabus ...

TERM - I

UNIT-1 : Basic Concepts of Macro Economics

- 1.1 Meaning of Macro Economics
- 1.2 Nature and Scope of Macro Economics
- 1.3 Significance and limitations of Macro Economics
- 1.4 Difference between Micro and Macro Economics

UNIT-2 : National Income

- 2.1 Meaning & Importance of National Income
- 2.2 Concept : (a) Gross National Product (GNP) (b) Net National Product (NNP) (c) Income at Factor Cost or National Income at Factor Prices (d) Per Capita Income (e) Personal Income (PI) (f) Disposable Income (DI)
- 2.3 Measurement of National Income - Circular Flow of Income-Two sector model
- 2.4 Difficulties in Measurement of National Income

UNIT- 3 : Money

- 3.1 Meaning and functions of Money
- 3.2 Demand for Money - Classical and Keynesian Approach
- 3.3 Supply of Money - (a) Role of Central Bank - Credit Control- Quantitative and Qualitative (b) Reserve Bank of India's New Money Measures
- 3.4 Role of Commercial Banks - Process of Multiple Credit Creation and its limitations

UNIT- 4 : Value of Money

- 4.1 Meaning & Concept of Value of Money
- 4.2 Quantity Theory of Money
- 4.3 Cash Balance Approach - Cambridge Equation- Pigou, Marshall, Keynes
- 4.4 Milton Friedman's Approach
- 4.5 Difference between Quantity Theory and Cash Balance Approach Theory

TERM - II

UNIT- 5 : Inflation and Deflation

- 5.1 Inflation and Deflation - Meaning, Causes and Effects
- 5.2 Demand Pull and Cost Push inflation
- 5.3 Inflationary Gap
- 5.4 Philips Curve - Supply side Economics
- 5.5 Stagflation

UNIT- 6 : Trade Cycle

- 6.1 Meaning, Definition and Features of Trade Cycle
- 6.2 Phases of Trade Cycle
- 6.3 Policy for Control of Trade Cycle - Monetary and Fiscal Measures

UNIT- 7 : Theories of Output and Employment

- 7.1 Classical Theories of Employment - Says , Pigou , Fisher
- 7.2 Keynesian Criticism on Classical Theories of Employment
- 7.3 Keynesian Theory of Employment

UNIT-8 : Public Finance

- 8.1 Meaning, Nature and Scope of Public Finance
- 8.2 Principle of Maximum Social Advantage - Dr. Dalton's Approach
- 8.3 Public Revenue and Expenditure
- 8.4 Types of Taxation
- 8.5 Principles of Taxation
- 8.6 Effects of Taxation
- 8.7 Causes of increasing Public Expenditure

